

ország alkalmazza. Komoly nehézséget jelent ez azoknak az országoknak, amelyekben a nemzeti osztályozási rendszer jobb, vagy jobbnak tűnik, mint az NSzO. Ilyen jóval fejlettebb rendszer az USA Szabadalmi Hivataláé, amelyről az NSzO-nál mintegy háromszor finomabb alosztályszerkezete és a 20 kötetes definíciógyűjteménye miatt az NSzO alkalmazói csupán álmodozhatnak.

Az NSzO jelenlegi formájának terjedése a későbbi fejlesztést nehezítheti, hiszen az elkerülhetetlen változások átvezetésével igen sok munkát kell elvégezni az egyes országok szabadalmi hivatalaiban. Az értékelés során azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy például az NSZK Szabadalmi Hivatala az NSzO használatával a nemzeti rendszerrel egyenrangú eredményt tudott elérni.

Az NSZK Szabadalmi Hivatala állományában tárolt dokumentumok évi növekménye mintegy 3%. A helyszűke egyetlen megoldásának a *mikrofilmes rendszerek bevezetése* tűnik, annak ellenére, hogy a mai helyzetben úgy látszik, hogy a mikrofilmeket lehetetlen lesz alkalmazni az igényes keresőrendszerekben.

Az egyre növekvő mennyiségű anyag veszélyezteti a kutatások megbízhatóságát, különösen azoknak a szabaddalmi leírásoknak esetében, amelyek nem érhetőek el a vizsgálatot végző személy fizikai környezetében. Ennek a veszélynek a csökkentésére az NSZK Szabadalmi Hivatalában *számítógépes terminárendszer*t szándékoznak üzembe állítani.

Az NSZK Szabadalmi Hivatala a hagyományos osztályozási rendszerek mellett kiegészítésként tizenöt műszaki területen alkalmaz ún. *mély indexelési, fogalomra orientált információkereső rendszert*. Az ezekben végzett kereséseket azonban minden esetben követnie kell az NSzO szerinti hagyományos keresésnek.

/WITTMANN, A.: Systematische Dokumentation, Klassifikation, Inhaberschliessende Dokumentation. A „Szabadalmi információ és dokumentáció” c. nemzetközi szimpóziumon elhangzott előadás (München, 1977.)/

(Lázár József)

ÚJ KIADVÁNY

Könyvtári on-line szolgáltatások felmérése

ATHERTON, P.–CHRISTIAN, R. W.: *Librarians and on-line services*, White Plains, Knowledge Industry Publications, 1978. 124. p.
ISBN: 0 914236 13 X
Ára: 24,50 dollár

A *Knowledge Industry Publications* nemrégiben megjelent jelentése egy igen értékes felmérés eredményeit tartalmazza. Többek között olyan kérdésekre ad magyarázatot, hogy *a könyvtárak miért és hogyan vezetik be a számítógépes információkeresést, e szolgáltatásokat hogyan irányítják és finanszírozzák*. A 124 oldalas jelentés főleg személyes tapasztalatokon és telefon-interjúkon alapszik, de áttekinti a témával kapcsolatos irodalmat is.

A szerzők szerint a számítógépes szolgáltatások könyvtárakba való bevezetésének legfőbb akadálya pénz-

ügyi jellegű, ugyanis a szolgáltatások csak a használókra kirótt szolgáltatási díjszabás mellett tarthatók fenn. A másik probléma az, hogy szükség van a szolgáltatások széles körű reklámozására is. Mivel a szolgáltatások nem ingyenesek, sok könyvtáros ezt inkább üzleti, mint hivatásával összeegyeztethető könyvtárosi tevékenységnek tekinti. *Az új rendszer gyökeresen megváltoztatja a hagyományos könyvtári politikát, jelentősen átalakítja az egyes munkafolyamatokat is*. Mindezek ellenére, az on-line szolgáltatások bevezetése úgy a közművelődési, mint a felsőoktatási könyvtárakban előretörően van, s e fejlődéssel minden könyvtárosnak tanácsos lépést tartani.

/Library on-line services are assessed = Information Retrieval & Library Automation, 13. köt. 9. sz. 1978. p. 1–2./

(N. I.)

Közljük előfizetőinkkel, hogy a következő számunk augusztus hónapban, összevont 7–8. számként jelenik meg

